

Productief, hip en blij tot je laatste snik: hoe realistisch is het anti-aging-ideaal?

Posted on 12 februari 2026 by Hans Van Willigenburg

In de hedendaagse aandachts-economie is het een kunst apart om voor ingewikkelde kwesties en vraagstukken een laagdrempelige metafoor te bedenken, waar iedereen op aanslaat, net zo snel als op een TikTok-filmpje. Aan miljardair en super-entrepreneur Elon Musk kun je die specifieke kunst wel toevertrouwen. Om op een slimme (en niet per se misleidende) manier te suggereren dat de mogelijkheid personen jonger te maken, of het eeuwige leven te schenken, weleens om de hoek zou kunnen liggen, mobiliseerde hij de metafoor van de klok.

'Ik heb nog nooit iemand gezien met een oude linkerarm en een jonge rechterarm,' zei Musk onlangs in Davos, op het World Economic Forum. Daarmee wijzend op het gegeven dat alle lichaamsdelen van iedereen niet alleen precies even oud zijn, maar elke seconde of nanoseconde, geheel synchroon, precies evenveel ouder worden, tot eindeloos veel cijfers achter de komma.

Waar Musk met het indringende beeld van gelijktijdige veroudering op aanstuurde, was het aannemelijk maken van iets dat wetenschappelijk nog lang niet inzichtelijk is gemaakt, maar als metafoor zijn boodschap al vooruit stuurt: die van een diep in het lichaam verankerde klok, die op een goed moment door een stel knappe koppen, in de beeldspraak van Musk, stilgezet moet kunnen worden, of zelfs teruggedraaid.

Oude wensdroom

Hoe absurd, ver weg en onmogelijk dat stilzetten en terugdraaien van iemands veroudering ook is: door gebruikmaking van de klok als aansprekende metafoor zie je het als gewone sterveling wél ineens voor je. En ga je er zowaar een beetje (meer) in geloven. Ja, of je ze nu leuk en aardig vindt of niet: super-entrepreneurs zijn een beetje de rocksterren van deze tijd.

De dood te overwinnen, of minstens uit te stellen, is al sinds het bestaan van de mensheid een wensdroom. Al zijn er gradaties in het geloof dat zoiets werkelijk zou kunnen. We zouden weleens aan het begin kunnen staan van een omvangrijke industrie – en een toenemende hoeveelheid producten – die pretenderen je klok dan misschien niet stil te kunnen zetten of terug te draaien, dan toch in ieder geval te kunnen vertragen.

Aan de hand van beeld- en geluidsopnames van een recente topontmoeting tussen Xi Jinping, Vladimir Poetin en Kim Jong-un weten we dat alleen vertraging al enorm tot de verbeelding spreekt. Met een schuin oog kijkend naar de rappe vooruitgang inzake orgaantransplantatie filosofeerden deze leiders tijdens een wandeling over de mogelijkheid dat een leeftijd van 150 weleens spoedig normaal zou kunnen worden. Net als het zijn van een nog niet geopereerde of opengesneden ‘baby’ op je zeventigste; een optie die de leiders zichtbaar opwond en nota bene zelden vertoond kwajongensgegiechel aan hen ontlokte (humor!).

Hoewel wereldleiders annex staatshoofden, zeker Xi, Poetin en Kim Jong-un, over astronomische budgetten kunnen beschikken en de beste medici in de rij zullen hebben staan om hen over de drempel van de 100 of 120 te helpen, beperkt zich de droom van vertraagd of zelfs voorgoed uitgesteld ouder worden natuurlijk niet tot de elite der elite.

Exemplarisch voor de opkomende ‘vitale oudere’, en van een verder opgerekte

ethiek inzake een 'actieve levensstijl', is een inmiddels 80-jarige Rotterdamse ondernemer die mij ooit toevertrouwde acuut depressief te zijn geworden vanaf het moment dat hij als gepensioneerde met leeftijdsgenoten in gesprek ging. En hij erachter kwam dat ze het alleen nog konden hebben over wat geweest was en over zijns inziens stompzinnige hobby's (met golf op nummer één).

Zijn remedie tegen de geestelijke malheur betrof geen half werk: op zijn 72-ste opende hij de (exclusieve) winkel waar hij als kind van gedroomd had en samen met hbo-studenten zette hij – ook een jongensdroom – een eigen, succesvolle productlijn op. Om zolang mogelijk van dit late succes te genieten, bekende hij onlangs met zijn geliefde dagelijks een niet-geringe hoeveelheid pillen en elixers tot zich te nemen, om – inderdaad – waar mogelijk het lichamelijk verval te vertragen dan wel uit te wissen. En op het hippe Instagram-platform – maar dat is mijn eigen toevoeging – een fris en fruitig figuur te slaan, daarvoor rijen complimentjes te oogsten en zo ook nog eens wereldwijde aandacht voor zijn producten te genereren.

Groeiende miljardenmarkt

Wat deze op leeftijd zijnde ondernemer laat zien, is dat anti-*aging*, en de groeiende miljardenmarkt die daarachter schuilgaat, niet in de eerste plaats – als bij de wereldleiders – draait om megalomane visioenen over het vergroten van de eigen glorie en belangrijkheid, maar om de instandhouding van een afbrokkelend zelfbeeld, zoals cosmetica de herinnering aan een jonger gezicht levend probeert te houden. En ja, ook gaat het om eliminatie van de gevreesde periode van verval; om alles-uit-het-leven-halen totdat de dood, liefst als een korte, pijnloze slotklap, toeslaat. 'Wat ik nu doe vind ik simpelweg veel te leuk om er niet zo lang mogelijk mee door te willen gaan,' aldus de ondernemer. 'Vandaar dat mijn vrouw en ik de klok steeds goed in de gaten houden. En op vaste tijden onze pillen en supplementen innemen.'

Hoewel het begrip anti-*aging* juridisch zwaar is ingekaderd, en het dus niet zomaar op elk product mag worden geplakt, zorgt de toenemende vergrijzing voor bloeiende prognoses in deze branche. Elk jaar wordt term anti-*aging* populairder op de grote zoekmachines en stijgt de omzet van de bijbehorende producten. Bovendien: in een door marketing en individualisme beheerste wereld is de stap van een partner die bij je past, een carrière die bij je past en een huis dat bij je past naar een levenseinde dat bij je past, en waar je meer invloed op kunt uitoefenen,

niet zo heel groot.

Misschien is de ingebeelde vijand waar de anti-*aging*-industrie het tegen opneemt niet de dood zelf, maar de wachtkamer die eraan voorafgaat. En is het niet het Grote Niets dat ons angst inboezemt, maar het beduimelde stapeltje tijdschriften waartussen je terecht kan komen in de wetenschap dat er niks vreugdevols meer te verwachten valt.

Wynia's Week *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* ***volledig mogelijk gemaakt*** *door de donateurs. Doet u mee?* ***Doneren kan zo****.* ***Hartelijk dank!***